

סיכום

רמב"ם הלכות תשובה פ"ב ה"ו: **אע"פ שהתשובה והצעקה יפה לעולם, בעשרה הימים שבין ראש השנה ויום הכפורים היא יפה ביותר, ומתקבלת היא מיד.**

שם ה"ז: **יום הכפורים הוא זמן תשובה לכל... לפיכך חייבים הכל לעשות תשובה ולהתוודות ביום הכפורים.**

צריך ביאור:

מלשון הביטוי "עשרה ימים שבין ר"ה ויוהכ"פ" משמע שעיקר הכוונה היא לתקופה **שבין** שני ימים אלה (וכאמור בסידור האריז"ל, שכל יום משבעת הימים שבין ר"ה ליוהכ"פ הוא זמן התשובה על העברות שנעשו ביום המקביל מימות השבוע במשך השנה החולפת), ולא לר"ה ויוהכ"פ עצמם, שבהם התשובה אינה העיקר.

כיצד, איפוא, פוסק הרמב"ם שדוקא **יום הכפורים** הוא "זמן תשובה לכל", כלומר שחיוב התשובה ביוהכ"פ גדול מזה שבשאר ימות השנה - גם מחיוב התשובה ב"עשרה ימים שבין ר"ה ויוהכ"פ"?

והביאור בזה:

ייחודם של ה"עשרה ימים שבין ר"ה ויוהכ"פ" אינו ביחס ל**חיוב** התשובה, אלא ביחס ל**דרגתה ומעלתה** ("יפה ביותר, ומתקבלת היא מיד"); וייחודו של יוהכ"פ הוא בכך שביום זה ישנו **חיוב נפרד** לעשות תשובה ("**חייבים הכל** לעשות תשובה ולהתוודות ביוהכ"פ").

ביאור הדברים:

במשך כל ימות השנה (ו"עשרה ימים שבין ר"ה ויוהכ"פ" בכלל) - חיוב התשובה נגזר **מהחטא**: כל אימת שאדם חוטא - חל עליו החיוב לעשות תשובה.

ביוהכ"פ, לעומת זאת, חיוב התשובה נגזר **מהזמן** ("יוהכ"פ הוא זמן תשובה"). ולכן ביום זה "**חייבים הכל** לעשות תשובה" - אפילו מי שכבר עשה תשובה קודם לכן ונתכפרו לו חטאיו, כדברי הרמב"ם בהלכה הבאה: "עברות שהתוודה עליהם ביום הכפורים זה - חוזר ומתוודה עליהם ביום הכפורים אחר, אע"פ שהוא **עומד בתשובתו**".

וטעם הדבר - על-פי המבואר בתניא, שככל שאדם מתעלה לדרגה נעלית

יותר בעבודת ה' - כך נדרשת ממנו תשובה נעלית יותר, גם על החטאים שכבר חזר עליהם בתשובה ונתכפרו לו.

הטעם לכך שיוהכ"פ הוא "זמן תשובה" - בפנימיות העניינים: תשובה במהותה היא למעלה מגדר הזמן; ולכן יוהכ"פ - "אחת בשנה", בחינת יחידה שלמעלה מהתחלקות - הוא הזמן היחיד שהוא "כלי" לעניין התשובה.